

As agonías das praias e os @pirulís@

Alfonso Fernández

Os veciños de Bueu son testemuñas de algo que nunca pasara na historia do municipio. Dous dos seus espazos naturais máis significativos están en vía de desaparecer: as praias de Pescadoira e Beluso. E outro, o areal de Petís, ameazado de morte. Tristes anos lles toca vivir mentres contemplan as agonías destas praias.

Pescadoira xa quedou arrasada na metade dos 300 metros da súa lonxitude. Desapareceu a area e, como consecuencia, ano tras ano derrúbanse os muros. Tanto se lle como ó mar que el vín-gase desta maneira.

Os danos desta destrución non quedan limitados só a que os veciños xa non poden gozar da praia que teñen ó lado das súas casas. Tamén provocan a alteración do fondo mariño. E polo tanto, prexudican a fonte principal de riqueza de Bueu, que é o mar.

Isto parece que o esquecen algúns mariñeiros. Hai quen trata de convencelos de que as praias, que tanto disfrutaban os seus fillos, son cousas de señoritos ou de veraneantes (non me gusta a expresión Ajodechinchos@ para os forasteiros que elixen Bueu para descansar). Así pois, pensan que eles non quedarán prexudicados porque o nivel da area da praia baixe dous metros en catro anos. E iso que saben que a modificación dos fondos afecta a ameixa, a ostra, o choco...

O que sucede no areal máis céntrico da vila é por culpa da nefasta construción das obras portuarias próximas que empezaron en 1997. Xa sei que non

descubro nada novo. Calquera que contemple o estado da praia, levanta o dedo en dirección ó espigón que ten enfrente para explicar a causa.

É evidente que o recheo para a construción da nova lonxa e a prolongación de 150 metros do dique norte fixéronse sen o coidado suficiente para evitar estes males. Por exemplo, no proxecto do espigón figuraba que Aestaba pendente@ o estudio das correntes mariñas. Agora xa non fai falta que estudien nada porque de sobra se sabe cómo actúan.

APirulí@

Estas deficiencias non son por fallos dos técnicos senón por culpa dos políticos, que pensan máis nos votos que no servizo real que van dar as obras. As declaracións do patrón maior de Bueu, Xosé Manuel Rosas, a El Periódico (13-12-02) de Barcelona son elocuentes: ALa Xunta nos utilizaba porque el alcalde era del BNG (...) Si les hubiésemos pedido que plantaran un pirulí en medio de la ría lo hubiesen puesto@.

O nome do ex concelleiro Cuiña Crespo figura nas seis placas de bronce que hai no peirao de Bueu. El constrúe, aínda que sexan Apirulís@, a cambio de que os mariñeiros paguen con votos para o PP. O cacique e os servos. Como se as obras non se fixeran cos cartos de todos e como se os mariñeiros non tivesen dereito a mellorar as instalacións portuarias. Non necesitan mendigar polas consellerías, senón esixir os seus dereitos.

Con tanta disposición para satisfacer ós mariñeiros ((para conseguir os seus votos!), os políticos esquecen poñer esmero en facer o mesmo pero ben, non Apirulís@. Porque todo o mundo está a favor de que se mellore o porto, sempre que se poñan os medios para non prexudicar o entorno natural. Do que, repito, tamén se benefician os pescadores que traballan no medio natural que é o mar.

A Plataforma SOS Pescadoira móbilízase para denunciar o estado da praia. Manda escritos a varias consellerías, ó Ministerio de Medio Ambiente e á Unión Europea. Espera algunha solución para a praia e que paguen as consecuencias os responsables de seu estado.

Mentres, hai un colectivo anónimo que propón cubrir de terra toda a praia para facer xardíns e pistas deportivas, como se non houbera en Bueu máis sitios para isto. Esquécese de que iso non se pode facer nos areais porque están protexidos pola lei de

Costras. Para os políticos culpables deste atentado ecolóxico iso sería a solución ideal para Pescadoira. Así quedarían aterradas as desfeitas que provocaron.

Praia de Beluso

Esta triste historia continúa a 1700 metros de Pescadoira por mar, na praia de Beluso. A forma como se amplía o peirao de Beluso para atracar barcos de pesca e deportivos ten tres consecuencias. A primeira, a destrución do banco de ameixa babosa e longueirón. A segunda, que sucede nesta praia ó mesmo que na de Pescadoira: o espigón da ampliación do peirao de 170 metros provoca a desaparición da area na súa maior parte. E a terceira, que deixa de existir un dos lugares máis fermosos de Bueu.

O que pasou aquí para sacar adiante a obra é incomprendible para unha mente normal. A non ser que sexa un exemplo de Apirulí@ do que facía referencia Rosas. En realidade, o actual alcalde de Bueu, Tomás Barreiro, foi quen anunciou as obras cando aínda era candidato.

O proxecto que presenta Portos de Galicia ó Ministerio de Medio Ambiente é tan malo que a Dirección Xeral de Costas anula a concesión das obras. Informa extensamente disto o Faro de Vigo do 21 de novembro de 1999. O documento está cheo de irregularidades administrativas, incide negativamente sobre o litoral, non xustifica a transformación do medio que supoñen as obras e carece dun estudo de impacto ambiental. Así son as observacións de Costas a Portos de Galicia.

A Dirección Xeral explica por qué rexeita o proxecto con argumentos que xa son do sentir xeral da xente (excepto caciques e lambecús): ANo es necesario ser un experto (se deduce de la simple observación) para predecir la enorme transformación del medio natural que representará la actuación proyectada por la Xunta (...) en una zona donde actuaciones similares, como la ampliación de Sanxenxo han producido grandes alteraciones, hasta la práctica desaparición de algunas playas, por lo que un mínimo principio de precaución exige no continuar por este camino@.

Greenpeace

Estas palabras parecen calcadas das denuncias que fai Greenpeace ós recheos da costa e á proliferación de portos deportivos. Pero son dun organismo do Ministerio de Medio Ambiente do Goberno Central, que é do mesmo partido que o que manda en Galicia. Polo tanto non existen sospeitas nin de Aesaxeracións@ dos ecoloxistas nin de motivacións partidistas.

Anular a concesión das obras é un duro golpe para o ex conselleiro de Política Territorial, Xosé Cuíña. Pero o político ten quen o defenda. Ós poucos días, o patrón maior esixe ós partidos políticos que definan a súa postura sobre o porto de Beluso no pleno do 1 de novembro de 1999.

A confraría quere que o proxecto se faga Atal e como foi redactado@, ou sexa sendo unha barbaridade, segundo Costas. Incluso ameaza con Aoutros métodos de presión moi distintos ós de agora@. Ningún grupo político apoia o informe da Dirección Xeral: o PSOE abstense por falta de información do proxecto, o BNG non vota e o PP apoia a proposta do presidente do cabido.

Non ten moito efecto a enerxía mostrada por Xosé Manuel Rosas. Porque a obra queda parali-

zada ano e medio, ata que botan fóra ó Director Xeral de Costas, Fernando Marín Castán, que era quen esixía que o porto se fixera ben. Entra José Trigueros e pasa de todas as correccións que puxera o seu predecesor. Cuíña queda contentísimo, (demostrouno nun mitin en Bueu para as autonómicas, o 21 de outubro de 2001) e o porto vai para adiante con todos os defectos denunciados por Costas.

Para que empecen as obras, Portos de Galicia comprométese a asumir a reparación dos posibles danos que puideran provocar. O día da inauguración do peirao, o 6 de agosto de 2002, Cuíña, aínda conselleiro, confirma que repararía o que fixera falta. Agora deixa traballo dabondo ó seu sucesor,

Praia de Petís

Neste momento a praia de Petís reborda area. É o lugar a onde se desviaron moitos veciños que tomaban o sol en Pescadoira. Pero está ameazada de morte. Hai un Aborrador@ de porto deportivo pola Casa do Concello. Consiste en reencher Auns 50 metros@, segundo o alcalde, as rochas que están fronte a nave do Club de Mar.

Din que non van tocar a praia, só tapar unhas pedras para logo atracar iates. Como se as rochas foran escombros de obra tirados nun vertedoiro. Como se os penedos non foran o lugar onde viven os peixes e o marisco. Con este posible porto deportivo a menos de dous quilómetros por mar de distancia do outro, Bueu dá o paso para transformarse de pobo mariñeiro a pobo Aiateiro@.

Claro que non van tocar a praia directamente porque está protexida pola lei. Pero van estragala. Se alteran o seu entorno sentirase afectada. Xa hai exemplos dabondo. E un ben cerca: a cen metros está a ruína de Pescadoira.

A modo de conclusión

Imaxinemos un futuro no que xa non existen as praias de Pescadoira, Beluso e Petís. No seu lugar hai recheos para pistas deportivas ou galpóns e portos deportivos privados. Entón alguén lanza esta proposta nunha asemblea de veciños: A) Queredes que fagamos praias nestes tres puntos da vila como existían no século XX para a mellora da pesca, goce dos veciños a aumento do turismo?@.

Por suposto que habería debate. Quizais ganase a resposta afirmativa. Se así fora, para crear eses

areais os técnicos, técnicos (non os dos Apirulís@) dirían o que habería que facer: para conseguir unha praia en Pescadoira, eliminar o aterrado e recortar o espigón 150 metros; para realizar outra en Beluso, reducir o porto, e para que os veciños de Petís tivesen tamén onde tomar o sol, arrancar de alí o porto deportivo.

En fin, agora xa na realidade, ese desexo da asemblea imaxinaria futura é máis fácil de cumprir. Só hai que desfacer ou reformar os dous portos e non tocar para nada o entorno de Petís. Así, desta maneira tan fácil recuperaríamos as dúas praias. Xa sei que custaría cartos.) Pero que municipio non pagaría o que fose por ter areais no centro urbano? Aquí xa se sabe cómo conseguilo.

Propoño o lugar ideal para botar os escombros dos diques desmontados. Estaría un pouquiño lonxe pero creo que valería a pena o traslado: en Lalín, na finca de Cuíña, responsable das agonías das praias de Pescadoira e Beluso. Habería formigón dabondo para levantar un ApirulíA xigante como recordo dos que fixo pola costa.

Bueu, a 5 de febreiro de 2003

